FEBRER - MARÇ
2014
9 €
69

AURÍGA

REVISTA DE DIVULGACIÓ I DEBAT DEL MÓN CLÀSSIC

UN PAPIR DE BAUIT

ELS EDIFICIS DE GRAN ALÇÀRIA I LA SEVA NORMATIVA EN EL MÓN ROMÀ

LA CULTURA COM A EINA DE PROPAGANDA DE LA POLÍTICA D'AUGUST

HISPÀNIA I LA MARINA MILITAR ROMANA (SEGLE III AC-IV DC)

UN PAPIR DE BAUIT CONSERVAT A L'ARXIU I BIBLIOTECA EPISCOPAL DE VIC*

Xavier M. Vicens
Facultat de Teologia de Catalunya

Ordre de lliurament de farratge

Papir de color pàl·lid.
Mides: Fragment 1, 11,4 × 4,5 cm. Fragment 2, 1,2 × 2,3 cm.
Datació: Segle VIII.
Procedència: Probablement del monestir d'Apa Apol·lo a Bauit (nomós Hermopolita).
Lloc de conservació: Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, Catalunya. Dipòsit MSG. Inventari número 1.

El fragment 1 del papir conserva els marges superiors, dret i esquerre, i tres línies completes d'escriptura, una quarta de fragmentària i les restes d'una cinquena. L'escriptura és paral·lela a les fibres. El papir ha perdut material a la part inferior amb una llacuna que s'estén sobre la quarta i la cinquena línia. El fragment 2 és un tros petit de papir la posició original del qual no es pot determinar amb exactitud. Es pot assegurar, tanmateix, que aquest fragment s'ha després de la part inferior del papir amb què ens ha arribat, com es pot deduir de l'homogeneïtat de l'escriptura i del material, que presenta la mateixa lleugera decoloració que la part que conté la quarta línia.

El fragment 2 presenta restes de tres línies d'escriptura, la primera de les quals no conserva més que la part inferior de les lletres. Si això correspongués a la quarta línia del papir, el document complet hauria comprès com a mínim sis línies.

No és possible determinar on es trobava el marge inferior. Hi ha dos forats irregulars a la part inferior dreta del fragment 1, un que fa aproximadament 0,1 × 0,2 cm, i l'altre, 0,4 × 0,4 cm.

Es tracta d'una mà experimentada, inclinada a la dreta, que escriu en majúscules amb alguns encavalcaments. La mà de l'escriba pot identificar-se amb la de *P. BawitClackson* 48 i 52 (*P. Köln* IX 385 i 386). El dialecte és sahídic amb alguna forma de la regió hermopolita.

El *verso* del document original no presenta escriptura. Hi ha una banda de papir de 0,6 × 3,5 cm més clara que la del document, enganxada a 3,2 cm del marge esquerre del fragment 1. Aquesta banda presenta restes d'escriptura copta paral·lela a les seves fibres que ara es llegeixen de dalt a baix.

Sarah J. Clackson edità 171 papirs que comencen amb la locució "És el pare que escriu".[1] Alain Delattre, després de la mort de S. J. Clackson però abans de l'aparició de la seva obra pòstuma, n'edità tres que pertanyen als Museus Reials de Brussel·les.[2] Aquest papir de Vic, desconegut fins ara, ha d'inscriure's, doncs, dins d'aquesta sèrie. La majoria d'aquests papirs són documents de contingut econòmic provinents del jaciment del monestir d'Apa Apol·lo, a Bauit, que fou excavat per Jean Clédat a l'inici del segle XX. Molts dels textos, com també aquest, contenen ordres de pagament o de lliurament de mercaderies. La fórmula inicial designa el superior monàstic[3] que està personalment encarregat dels afers econòmics; en tot cas, no es tracta de l'ecònom, que apareix com destinatari de l'ordre a *P. BawitClackson* 24. Alguns d'aquests documents estan signats, però els de la mateixa mà que el nostre no ho estan. La pèrdua de la part inferior ens impedeix, en aquest cas, assegurar-ho i eventualment identificar-ne l'autor.

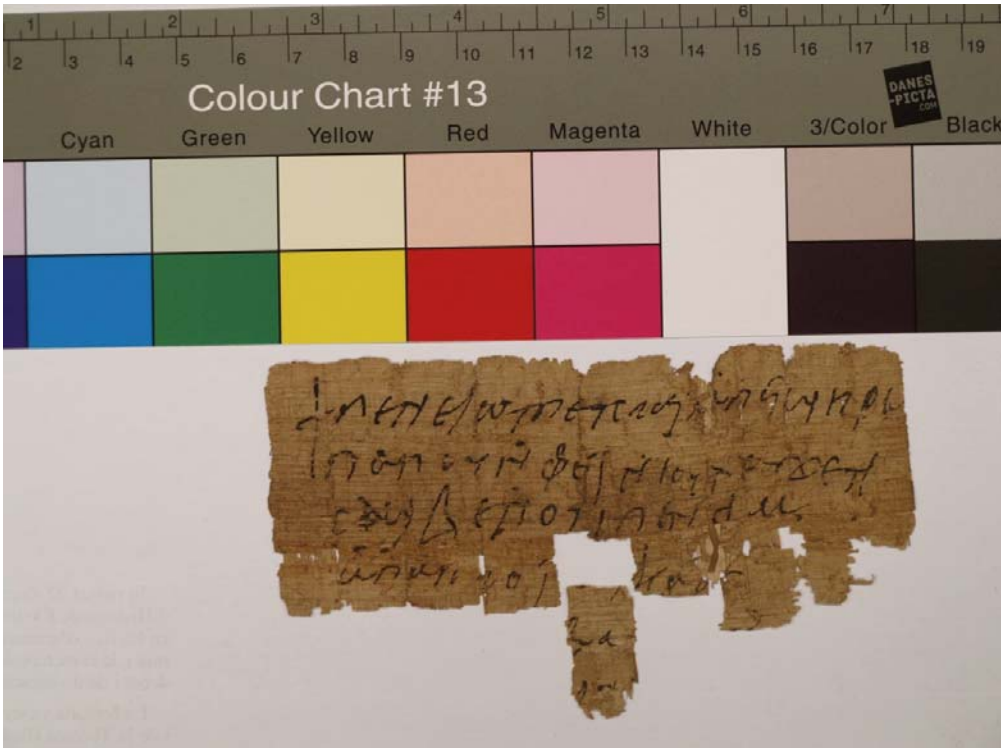

Papir 1 Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, Catalunya. Dipòsit MSG. ***Recto***

TRANSCRIPCIÓ

Fragment 1

Recto

→
1 † ⲡⲉⲛⲉⲓⲱⲧ ⲡⲉⲧⲥϩⲁⲓ ⲛ̣ⲡ̅ϥ̅ⲏⲣⲉ
2 ⲡⲁⲡⲟⲩ ⲛ̣̄ⲫⲟⲓ̈ ⲛ̣̄ⲓⲟⲩⲗⲉ̣ⲛ̣ ϫⲉ ⲧⲓ
3 ⲥⲁϣⲃⲉ ⲛ̣̄ⲟⲩⲓⲡⲉ ⲛⲥⲓⲙ
4 ⲙ̣̄ⲡⲁⲡ̣ϩ̣ⲟⲓ̈ [ⲛ̣̄ⲓ̅]ⲕⲁ̣ⲁ̣ⲥ̣
5]̣ [
. . . . .

Verso (en tira sobreposada)

→
1 ̣ ⲃⲟⲗ ̣

Fragment 2

Recto

1] . . [
2]ⲃⲁ ̣ [
3] . . . [

Verso buit

TRADUCCIÓ

Fragment 1

Recto

1 ☩És el pare que escriu al seu fill
2 l'*apou* del camp de Ioulen: dóna
3 set *oipes* de farratge
4 al del camp [i] deixa'ls
5]̣[
. . . . .

Verso

1 . fora .

Papir 1 Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, Catalunya. Dipòsit MSG. ***Verso***

Comentari

2. ⲁⲡⲟⲩ Càrrec administratiu (*P. BawitClackson* 29.5; 50.18; 52.2). Malgrat que ⲡⲁⲡⲟⲩ està documentat com a nom propi, el context exclou aquí aquesta lectura.

ⲟⲩⲗⲉⲛ: Es tracta probablement de la forma copta del nom Julius, malgrat que aquest és l'únic lloc on es troba amb *nu* final (Hasitzka, NB Copt). D'altra banda, el nom sota la forma ⲓⲟⲩⲗⲉ està documentat a Bauit (J. Clédat, *Le monastère et la nécropole de Baouit*, *MIFAO* 111, el Caire, 1999, p. 404). Un nom ⲓ̈ⲟⲩⲗⲓⲁⲛⲉ està també documentat a *P. Bawit Clackson* 38.3. Si en lloc d'una *lambda* es llegeix una *tau*, es tractaria del mot ⲓⲟⲩⲧⲉ una variant de ⲉⲓⲱⲧ (Crum 87a), i es tractaria, doncs, d'un camp d'ordi.

3. ⲟⲩⲓⲡⲉ: Mesura de productes agraris o líquids, probablement equivalent a 1/4 i 1/5 d'àrtaba (vid. ἴφι (B) a LSJ). La forma que apareix aquí no es troba al diccionari de Crum, que registra com a forma normal en sahídic ⲟⲉⲓⲡⲉ (Crum 256a).

4. [ⲛ̅ⲅ]ⲕⲁⲁⲥ:La restitució amb el conjuntiu és exigida per l'imperatiu ⲧⲓ de la segona línia.

Notes

* Agraeixo al propietari del fons i Montserrat Tudela, directora de la revista AURIGA, que hagin fet possible la publicació d'aquest papir. També dono les gràcies a Gesa Schenke i Sofía Torallas per les seves amables aportacions a l'article, que s'ha publicat en llengua francesa a *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 185 (2013) 232–234.

1. Clackson, S. J. *It Is Our Father Who Writes. Orders from the Monastery of Apollo at Bawit.* Cincinatti, 2008.

2. Delattre, A. "Papyrus coptes et grecs du monastère d'Apa Apollô de Baouît conservés aux Musées royaux d'Art et d'Histoire de Bruxelles." Académie Royale de Belgique. *Mémoires de la Classe des Lettres*. Collection in-8°. 3e série. Tome XLIII, No. 2045. Brussel·les, 2007. Es tracta dels papirs *P. Brux. Bawit* 1 a 3. El número 48 podria pertànyer també a aquesta categoria.

3. Delattre, A. *L'administration de Baouît au VIIIe siècle. À propos des documents* ⲡⲉⲛⲉⲓⲱⲧ ⲡⲉⲧⲥϩⲁⲓ.*Chronique d'Égypte* 85 (pp. 392–395), 2010.